Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciurĭ:
în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik*, *J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucurescĭ: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*
Preţul inserţiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-riĭ de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-riĭ de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Tîrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 122. Braşov, Lunĭ-Marţĭ, 4 (16) Iunie 1896.

Lueger şi Ungurii.

Le cade greu Ungurilor, că pe di ce merge se înmulţesce într'una numĕrul celor ce ţin sĕ-şĭ manifesteze nemulţămirea faţă cu politica lor şovinistă şi plină de netoleranţă naţională. Mai ales le cade greu, că tocmai în Austria, din partea căreia erau obicĭnuiţĭ a audi numai glasurĭ de aprobare şi încuragiare în toţĭ paşii politicei lor aşa dise de naţionalitate, acum se ridică vocĭ atât de hotărîte în contra lor şi încă tocmai din partea unei partide, ca cea antisemită, care în timp scurt a raportat învingerĭ marĭ şi promite a deveni una dintre partidele cele mai puternice în partea de dincolo a monarchieĭ nóstre.

Mai ales imposantul meeting din Prater, despre care am raportat amĕnunţit în sĕptĕmâna trecută, se vede, că a făcut la Budapesta o impresiune penibilă. Unul dintre deputaţii camerei ungare, anume Ludovic Hollo, a ţinut chiar sĕ adreseze în causa acésta o interpelare ministrului-preşedinte unguresc, cerêndu-i sĕ ia mĕsurĭ în contra atacurilor, ce se ridică din partea antisemiţilor vienesĭ faţă cu Ungurii.

E interesant, că interpelatorul în desvoltarea interpelaţiei sale a pus în vedere pornirea unei agitaţiunĭ sistematice a masselor poporului maghiar de prin oraşe şi comitate, cu scop de-a paralisa astfel acţiunea anti-maghiară a lui Lueger şi partidei sale.

Adevĕrat, că cele ce s'au petrecut în Viena chiar şi numai în dilele din urmă nu sunt lucru puţin. A vedé pe un vice-primar al capitalei imperiale, care cu doi-trei anĭ înainte era atât de depreţiat pentru tendinţele sale şi taxat ca un simplu escentric ilusionist, ér astădĭ se bucură de trecere şi stimă esceptională în întreg imperiul; a vedé, dicem, pe un astfel de bărbat al viitorului aruncând Ungurilor mănuşa între aplausele şi aprobările a numĕroşĭ deputaţĭ, membri ai consiliului comunal şi alţĭ mulţĭ bărbaţĭ de distincţiune ai capitalei austriace, însoţiţĭ de-o lume întrégă de ómenĭ: acésta cu drept cuvênt póte sĕ deştepte în Ungurĭ marĭ îngrijirĭ.

Dér cine e de vină?

Décă Lueger şi soţii sĕi îşĭ îndreptă adĭ atacurile cu atâta hotărîre în contra Maghiarilor, causa este a se căuta numai în încurcrirea modului de acţiune al hegemonilor austriacĭ şi maghiarĭ, carĭ unii pe alţii s'au sprijinit şi se sprijinesc pentru a-şĭ validita mai cu efect politica lor de netoleranţă naţională şi dominare cu fier şi foc. E lucru firesc, decĭ, că în lupta pentru emancipare de sub influinţa actualei politice urmate în Austria, Lueger şi cu partida sa vrênd-nevrênd trebue sĕ lovéscă şi în Ungurĭ, prin al căror concurs se susţine aceeaşĭ politică în ambele părţĭ ale monarchiei.

Sĕ nu se prea plângă dér Ungurii, că partida lui Lueger tinde a-se amesteca în afacerile interne ale ţerei lor. Acelaşĭ amestec li-se póte atribui şi Ungurilor faţă cu Austria, căcĭ au dat concurs la susţinerea unor stărĭ de lucrurĭ, al căror resultat a fost întărirea rassei semite pe socotéla elementelor negermane din statul austriac, tocmai cum la noi s'a întărit aceeaşĭ rassă pe socotéla elementelor nemaghiare.

Nu scim, ce rĕspuns va puté da ministrul-preşedinte unguresc la interpelarea, ce 'i-s'a adresat în cameră în cestiunea acésta. La tótă întêmplarea însĕ, prin astfel de mĕsurĭ nu se va puté intimida nimenea.

Cu atât mai puţin credem, că ar puté avé vre-un resultat favorabil pentru politica maghiară agitaţiunea masselor în contra Austriei, după cum s'a pus în vedere în desvoltarea interpelării. Acéstă agitaţiune a esistat de mult în sînul poporaţiunei maghiare şi esistă şi astădĭ, dér nu póte ajuta nimic.

Vrênd-nevrênd, Ungurii trebue sĕ înghită găluscile, căcĭ ei şi-le-au făcut.

România în parlamentul ungar.

In şedinţa de Sâmbătă a parlamentului unguresc, fanaticul Secuiŭ Gabriel *Ugron* a adresat o interpelaţiă ministrului-preşedinte Banffy cu privire la espunerile contelui *Goluchowski* asupra politicei esterne a monarchiei. In motivarea interpelării sale *Ugron*, în aplausele stângei estreme, a vorbit şi despre România şi mişcarea naţională. Étă ce dice el:

In exposeul ministrului de esterne se accentuéză cu deosebire atitudinea corectă a României în tóte privinţele. Pe cine vrem sĕ amăgim cu acésta? Pe noi orĭ pe Românĭ? Românii bine sciu, ce a făcut ce fac şi plănuesc; ér noi încă suntem forte bine informaţĭ, că agitaţiunile şi lucrările de subminare, carĭ se susţin numai din România, tot din România se plătesc, şi aici la noi este o continuă cursă agitatoricĭ, pe care o îndeplinesce aşa numita Româniă „neoficială". Insĕ persónele oficióse încă sunt membri acelei Ligi, precum membri ei sunt şi toţĭ bărbaţiĭ mai de valóre a acelei Ligĭ, dic, care conduce contra nóstră agitaţia şi lucrarea de subminare. Ba acum este o Ligă cu două curente: una e guvernamentală (liberală), a doua oposiţională (conservatóre), şi amêndouĕ vor emula în aceea, care sĕ desvólte mai multă putere în Ungaria spre paguba acesteia.

Pe când lucrurile stau ast-fel, vine ministrul de esterne şi dice: atitudinea regatului român este corectă în tóte privinţele. Dér noi bine scim, că s'au ţinut dincolo adunărĭ scandalóse şi infestatóre pentru Ungaria, şi când poliţia le-a împrăşciat, acésta a avut de urmare căderea şefului poliţiei, ér ministrul de interne încă şi-a dat dimisia, pentru-că n'a voit sĕ permită a-se vătĕma pe stradele Bucurescilor integritatea de stat şi teritorială a Austro-Ungariei, cu care ei stau în raporturĭ amicale.

Ugron dise apoi, că el şi partida lui precum şi întreg parlamentul nu pot trece cu vederea, că guvernul dela esterne încércă a nega faptele întêmplate şi drept pupăză pe colac mai şi măgulesce pe un vecin în a cărei ţéră sĕ fac conjuraţiunĭ politice, carĭ îşĭ aruncă mrejile asupra sufletelor credule de sub stăpânirea celuilalt vecin.

Cu alte cuvinte Ugron ar voi sĕ dea un vot de blam lui Goluchowki în acéstă cestiune, precum şi în celelalte cestiunĭ asupra cărora află, că s'a pronunţat prea sincer, a spus prea mult şi totuşĭ n'a spus nimic.

E caracteristic — şi acésta o accentuăm cu deosebire, — că ministrul-preşedinte Banffy a părăsit sala desbaterilor numai cu cincĭ minute înainte de ce Ugron şi-ar fi isprăvit discursul.

„Românii din Transilvania şi Ungaria."

(Fine.)

D-l *I. T. Ghica* continuă în broşura sa astfel:

Msg. Pazmandy nu ţine sémă nicĭ de deputaţii românĭ séu slavĭ, nicĭ de vocile lor; póte sĕ ne spună câţĭ deputaţĭ românĭ sunt în camera din Budapesta? Probabil că va numi pe N. Şerban, care însĕ nu represintă partidul naţional românesc. Apoi înţelegem, că d-l Pazmandy nu ţine sémă de vocile deputaţilor românĭ, deóre-ce ele nicĭ nu esistă. Absenţa completă a representanţilor românĭ în camera ungară trebue sĕ se atribue legilor electorale, făurite special pentru Transilvania.

Pazmandy voind a arăta numĕrul compatrioţilor sĕi scrie: „şi décă nu suntem mai mult, decât 8—9 milióne de Maghiarĭ, faţă cu un egal numĕr, representând şése naţionalităţĭ..." şi mai departe:

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Viiĭ şi morţii.

Schiţă.

(Dedicată Dómnei vĕduve Logadi.)

Sĕptĕmânĭ, lunĭ, vin şi trec şi par'că-'mĭ pare rĕu că ele curg aşa iute, despărţêndu-mĕ tot mai tare de vremea, când trăia Iancu.

Deşi-'mĭ pricinuesce suferinţă, totuşĭ zăbovesc încă cu gîndul la teribila scenă, când l'am vĕdut în cosciug.

Plecase vesel, sĕnătos şi peste câte-va óre primii telegramă, că e — mort.

Ce revedere!

Prin liniscea morţii faţa lui devenise mai frumósă, mai senină; ochii nu-i cădusеră 'n orbite ca ochii altor morţĭ — nicĭ urmă de suferinţă.

— Iancule, — strigai între şiróie de lacremĭ, — tu ai întinerit! Şi surîdĭ ca şi când stăteai cu mine înaintea altarului. Ce fericiţĭ eram, sci?... Şi cum ne-am fi cutremurat décă cine-va ne şioptia atuncĭ ce trist şi repentin sfîrşit o sĕ aibĭ!

Inţelepţesce a întocmit Dumnedeirea, ascundêndu viitorul dinaintea nóstră!

Şi totuşĭ în nemulţămirea nóstră, cât acusăm cerul.

Şi eu cădui în acest pĕcat, pentru-că Iancu muri departe de mine. Nu-i puteam da ajutor, nu-i puteam închide ochii — s'a sbătut în mânile unor strĕinĭ, carĭ nu-l cunosceau şi n'aveau durere de dênsul. Strĕinii sunt şi ei compătimitorĭ în felul lor, trec însĕ grabnic peste nenorocirea altora la ordinea dilei; ce le este mórtea unui om? Nimic, orĭ puţin de tot!

— Şi pe când tu luptai cu mórtea, eu te asceptam sĕ vii acasă; în momentul ce graiul tĕu înăduşit şoptia ultimul cuvênt: „Soţia mea", pe atuncĭ eu, soţia ta, rîdeam póte... N'aveam nicĭ presimţĕmêntul măcar al unei nenorocirĭ. Durere nebună mĕ cuprinde la acest gând şi un fel de mânie contra neputinţii omenescĭ.

*

Tóte soţiile ţin la bărbaţii lor, dér cine póte defini legătura ce esista între mine şi Iancu; era o concentrare a tuturor intimelor sentimente. Orfană, cum eram, într'însul îmĭ aflasem nu numai soţul, ci mamă, tată, frate şi amic sĕ contopiau în acea sfântă iubire.

Lumea spunea, că eu eram stăpână pe voinţa lui. Adevĕrat. Dér cât mĕ stăpânea şi dênsul! Preotul cununător dice: „Muerea sĕ se témă de bărbat"... Ei, mai sciu de ce, eu mĕ temeam de Iancu, deşi bun din cale afară fusese el.

Sciam anume, că-'mĭ împlinesce orĭ ce dorinţă ce era între marginele putinţei, şi totuşĭ câtă nedumerire aveam, când voiam sĕ-l rog de ceva.

Disputam câte-odată; părerile nóstre însĕ sĕmănau acelor corpurĭ chemice, carĭ pentru moment sunt despărechiate, dér în virtutea analogiei lor substanţe, curênd sĕ asimiléză.

Unul fără altul nu puteam fi. Obiectul cel mai neînsemnat devenia de valóre, décă unul din noi îşĭ afla plăcere în el; din contră, un lucru de importanţă, póte, dat la o parte, decum-va unuia dintre noi nu-i convenia. Imprejurarea din urmă era o slăbiciune din ambele părţĭ: ce eram însĕ noi vina că natura, temperamentele nóstre sĕ completau reciproc, că sângele nostru, deşi 'n două organisme, circula ca într'unul şi acelaşĭ corp, încât acum după mórtea lui mĕ simţ ca şi când mi-s'ar fi amputat mânile şi piciórele, nu mai sciu umbla nicĭ lucra, mi-s'a rupt jumĕtatea sufletului, încât nu mai pot par'că sĕ respir?

*

Cu ciasurile stăteam singură lângă cosciugul lui. Il strigam pe nume, îi netediam fruntea şi-i frecam mânile, ca sĕ se — deştepte.

De odată îmĭ părù că rĕsuflă încet. Grabnic stinsei făcliile de céră şi-i ridicai capul.

— Ce facĭ dómnă?

— Vino de-mĭ ajută, sĕ-l scot din sicriu, ca sĕ nu se spărie când îşĭ va veni în fire vĕdêndu-se pe catafalc.

Ideia fixă, că Iancu ar fi părut mort şi-l voiŭ îngropa astfel, mĕ tortura în mod înspăimêntător.

— De ce n'ar fi cu putinţă? — îmĭ

„un stat cu 18,000.000 locuitorĭ...“ Ei bine, astfel după Pazmandy jumĕtate din poporaţiunea Ungariei e compusă din Maghiarĭ, şi cealaltă jumĕtate o formézǎ naţionalităţile nemaghiare.

Ētă încă o greşélă gravă, pe care o voi dovedi cu cifre din statistica cficială maghiară.

Autorul dovedesce aci cu date statistice, că numĕrul Maghiarilor din Ungaria este de 7,356.874, până când a naţionalităţilor nemaghiare e de 9,917.668 adecă Maghiarii formézǎ din întrégă populaţia 48,61%, ér Nemaghiarii 57,75%.

Astfel decĭ Maghiarii nu formézǎ nicĭ jumĕtate din întréga poporaţiune a Ungariei. Românii, conform amintitelor date statistice, sunt representaţĭ cu 2.589,000 séu 17,18%. Şi aci e de observat, că omul trebue sĕ fiă cu mare reservă faţă cu datele statistice maghiare, în carĭ numĕrul Maghiarilor totdéuna e esagerat, ér cel al Nemaghiarilor, micşorat.

D-l Pazmandy e supĕrat fórte mult pe Ligă. Este inutil sĕ combat acusările ce le aduce contra Ligei, care nu urmăresce decât scopul cultivărei intelectuale, şi nicĭ-decum conturbarea păcei în Ungaria, după cum afirmă d-l deputat. Ḑice d-l Pazmandy, că Liga subvenţionézǎ clerul şi corpul didactic român din Ungaria. Ētă crima mare a Ligei! Dér, ce privesce şcólele românescĭ, d-l Pazmandy óre ne-ar puté spune câte şcóle sunt întreţinute de către guvernul din Budapesta? Décă se dă instrucţiă tuturor cetăţenilor din regatul „unul şi indivisibil“ al sf. Stefan, atuncĭ nicĭ cele 2,589.0C0 de Românĭ n'ar trebui sĕ fiă lipsiţĭ de instrucţiă. Şi óre ne póte spune câte din cele 400 de şcóle primare, înfiinţate din incidentul mileniului, vor fi *şcóle române*? Nicĭ una, ētă rĕspunsul!

Dér sĕ spunem cum este: şcólele românescĭ din Transilvania trăesc de pe o ḑi pe altă, din graţia contribuirilor poporului. Ele sunt obiectul unei lupte de maghiarisare forţată. D-l Pazmandy ar puté prea uşor sĕ ne spună numĕrul şcólelor românescĭ *închise* de guvernul unguresc şi al acelora, carĭ au fost *maghiarisate* printr'un singur ordin ministerial.

Din scrisórea d-lui Pazmandy ar apăré, că lupta naţionalităţilor nemaghiare, şi cu deosebire a Românilor, ar fi o luptă revoluţionară. Lupta însĕ e leală şi amĕsurată legilor celor mai sfinte ale libertăţii. Naţionalităţile şi-au formulat postulatele lor într'un ton pacînic şi demn, şi ele au reclamat reforme politice şi economice, sub al căror scut ar puté sĕ-şi desvólte esistenţa naţională. Décă Românii, Sĕrbii şi Slovacii protestézǎ în mod energic contra procederei Maghiarilor, causă la acésta este, că ei sunt absolut eschişĭ din viéţa publică a statului, unde ei formézǎ majoritatea poporaţiunei.

Sĕ trecem acum la sĕrbătorile milenare. Ele sunt făcute cu scop politic şi nicĭ decum nu sunt o simplă manifestaţiă economică. Maghiarii se sforţézǎ din tóte puterile sĕ arate Europei, şi „naţiunilor civilisate“, despre care vorbesce d-l Pazmandy, că Ungaria, fundată înainte cu o miie de anĭ de către Arpad, este un stat „*unitar naţional maghiar*“. In preséra deschiderei sĕrbărilor milenare comitetele Românilor, Sĕrbilor şi Slovacilor din Ungaria au publicat un protest fórte demn contra sĕrbărilor celebrate din partea minorităţii contra majorităţii.

Terminând acésta scrisóre, ḑicem şi noi împreună cu Pazmandy:

„Poftiţĭ, d-lor, poftiţĭ în masse, din tóte părţile, în Ungaria; priviţĭ nepreocupaţĭ, esaminaţĭ cu rigóre situaţia naţionalităţilor nemaghiare şi pe urmă judecaţĭ! Convingeţi-vĕ, décă Maghiarii sunt amicii ideii de progres, de echitate şi libertate, séu décă ei sunt „tiranĭ“ şi „barbarĭ“... Primiţĭ, d-le asigurarea deosebitelor mele consideraţii. *Ioan T. Ghica.*

Dreptul sufragiului universal.

Sub titlul acesta „*Magyarorszag*“, organul fracţiunei-Ugron, publică în numĕrul sĕu dela 14 Iunie un articul fórte instructiv cu privire la raporturile din Transilvania şi Ungaria. Premitem, că tendinţa articlului este, de-a face propagandă pentru întroducerea sufragiului universal. Eată ce scrie fóia ungurésca:

Poporaţiunea Ungariei (fără de Fiume şi ţĕrile surorĭ) este de 16.133,000 suflete, dintre carĭ *numai* 7,356,000 sunt Maghiarĭ (Or fi şi 5 milióne cu jidanĭ cu tot, jupâne Ugron — Red.), adecă 48·61% a poporaţiunei. Numĕrul alegĕtorilor conscrişĭ la 1892 a fost de 864,000, aşa déră 5.71% a întregei poporaţiunĭ. In 13 comitate ale ţĕrii (Timiş, Huniădóra, Bistriţa-Năsĕud, Făgăraş, Zolyom, Şaroş, Scepuş, Sibiiu, Turoţ, Caraş-Severin, Lipto, Trencin şi Arva) proporţia maghiarimei se schimbă între 0·90—8·46, ér numĕrul alegĕtorilor întregei poporaţiunĭ între 2·13—10,42%.

Din datele acestea e evident, că în 65 cercurĭ electorale din numitele comitate, *voturile maghiare sunt în disparentă minoritate.* Numai câte-va esemple:

In comitatul Arva sunt 8756 alegĕtorĭ, şi tot acolo numĕrul total al Maghiarilor e de 763! In comitatul Scepuş faţă cu 10728 alegĕtorĭ aflăm 4900 locuitorĭ Maghiarĭ, dintre carĭ chiar şi după întroducerea votului universal, numai ¼ ar fi alegĕtorĭ.

Din 33000 locuitorĭ ai comitatului Maramurĕş, votul universal ar garanta Maghiarilor numai 8250 voturĭ, numĕr care este în minoritate faţă cu 20490 alegĕtorĭ conscrişĭ. Şi totuşĭ, din aceste 3 comitate n'au ajuns în parlament nicĭ un deputat de-al naţionalităţilor. Din contră în Braşovul cu 30700 locuitorĭ, sunt 10,400 Maghiarĭ, carĭ décă ar avé numai 8% dintre ei drept electoral — considerând, că în cercul I al oraşului sunt 1129, în al II-lea 718 alegĕtorĭ — cel puţin 1, décă nu amândoi deputaţii ar fi Maghiarĭ; însĕ dela 1869 încóce întreg fundul regiu (14 cercurĭ electorale) au dat naţiunei numai un singur deputat, dér şi acela în persóna contelui Andrei Bethlen. Pe basa acestei socotelĭ, aşa credem destul de reale, dintre 413 cercurĭ electorale, *în 129* susţinem hotărît, că şi adĭ *naţionalităţile*, respective alegĕtorii de limbă nemaghiară, *sunt în majoritate.*

Din potrivă în 244 cercurĭ electorale din 32 comitate, preponderanţa numerică a Maghiarilor este atât de mare, încât acolo nicĭ dreptul votului universal n'ar altera supremaţia maghiară. Rĕmân dér 7 comitate (Arad, Şimleu, Alba-inferióră, Têrnava mică, Cojocna, Turda-Arieş, şi Solnoc-Dobîc), adecă 40 cercurĭ electorale, carĭ după datele statistice de adĭ sunt nesigure. Ētă, aici se reduce marele pericol naţional, de al cărui strigăt rĕsună pressa guvernamentală de câte-va sĕptĕmânĭ. Repeţim, în 129 cercurĭ, alegĕtorii maghiarĭ sunt şi adĭ în minoritate.

Că parlamentul maghiar — afară de cele 13 mandate ale Saşilor — nu arată chipul acestui fapt necombătut, este a-se esplica în primul rênd prin pasivitatea Românilor Ardelenĭ.

Nicĭ statisticianii ministeriului de interne nu vor nega, că dintre 74 cercurĭ electorale din Ardeal, *alegĕtorii românĭ sunt în majoritate în 40 cercurĭ.* Ei însĕ nu-şĭ validitézǎ acéstă majoritate, fiind-că stau şi adĭ pe basa proclamaţiunei lui Bărnuţiu şi a hotărilor adunărei din Blaşiu, şi dela întêmplăminte ulterióre vor sĕ facă pendentă valórea uniunei......

Fóia ungurésca încheie ast-fel:

Dreptul sufragiului universal n'ar periclita decât o singură hegemoniă, ba ar nimici-o chiar: *hegemonia partidei liberale.* Comisarii conventului, adecă fişpanii, n'ar conduce mai mult alegerile. Dér Carlyle şi Mackaulay computǎ domnia libertăţii dela căderea conventului încóce.

Dela comună.

Astăḑĭ s'a făcut alegerea noilor funcţionarĭ ai oraşului Braşov. Au fost aleşĭ în total 23 de funcţionarĭ, dintre carĭ cassarul şi controlorul de dare sunt aleşĭ pe viéţă, ér ceilalţĭ pe-un period de şése anĭ. Lista funcţionarilor aleşĭ este următórea:

Primar: Carol *Iacobi*; 1 Senator: Oscar *Alesius*; 2 Senator: Ernst *Hintz*; 3 Senator: Alfred *Schnell*; 4 Senator: Traugott *Boyer*; Protonotar: Friedrich *Gräf;* Vicenotar: Gustav *Hertel;* Concipist: Rudolf *Bolesch;* Fiscal: August *Reich*; Silvicultor: Georg *Sterns*; Inginer: Cristian *Kärtsch*; Asesor la scaunul orfanal: Wilhelm *Riemer*; Tutor orfanal: Arthur *Hnidy*; Comptabil: Georg *Horvath*; Comtabil-adjunct: Gustav *Beldi*; Cassar: Paul *Richer*; Controlor: Heinrich *Galter;* Colector de dare: Victor *Boyer*; Controlor de dare: Friedrich *Fuhrmann*; Oficialĭ la cassa de silvicultură: Adolf *Weiss* şi Albert *Kessler*; Oficial la dare: Wilhelm *Klein*; Cancelist la scaunul orfanal: Ludwig de *Bundschuh.*

Vĕḑênd acéstă listă, póte că mulţĭ dintre cetitorii noştri se vor întreba, cum a fost cu putinţă, ca într'un oraş cu poporaţiune mixtă, cum este Braşovul, unde Românii sunt în privinţa numerică cei mai bine representaţĭ, n'a fost ales un singur funcţionar dintre Românĭ, ci numai Saşĭ şi éră̆şĭ Saşĭ?

Dér sĕ nu se mire nimenĭ. Intre membri dela comună Saşii au majoritatea, şi fac cum ei află de bine.

Printre concurenţĭ s'a aflat şi un Român, anume d-l comisar de poliţiă Laurenţiu Maximilian, care de vre-o 18 anĭ stă în serviciul oraşului nostru şi are o cualificaţiune tot atât de corespunḑĕtóre pentru un post de senator, la care a concurat d-sa, ca şi ceilalţĭ concurenţĭ rivalĭ. Dér nicĭ acest singur concurent român n'a fost luat în consideraţiă din partea concetăţenilor noştri Saşĭ, tinerĭ şi bĕtrânĭ, carĭ, după cum aflăm, au luat dinainte hotărîrea, că pentru cine sĕ voteze, punênd în candidaţiă pentru tóte posturile numai ómenĭ din sînul lor.

Astfel stând lucrul, concurentul român s'a vĕḑut silit a-şĭ retrage concursul. Era lucru firesc acum, ca membrii românĭ, atât de desconsideraţĭ din partea majorităţii, sĕ-şĭ piérdă tot gustul de-a mai lua parte la actul alegerei, precum în faptă nicĭ nu au luat. N'a participat la alegere *nicĭ un membru român*, ci numai Saşii şi Ungurii cu aliaţii lor jidanĭ, dér, veḑĭ bine, nicĭ Ungurii, carĭ de-altmintrelea sunt şi cei mai slab representaţĭ la comună, n'au făcut nicĭ o ispravă cu candidatul lor, căcĭ alegerea noilor funcţionarĭ s'a făcut *prin aclamaţiune.*

Destul, că alegerea s'a făcut, şi între nou aleşii funcţionarĭ nu se găsesce nicĭ un Român.

Impresiunea generală, ce-o va face asupra Românilor resultatul alegerilor de adĭ, numai favorabilă nu va puté fi pentru interesele bine pricepute ale oraşului nostru. Ce-i drept, membrii românĭ sunt la comună în minoritate, dér avênd în vedere poporaţiunea oraşului peste tot, noi suntem în privinţa numerică cei mai bine representaţĭ. Apoi Braşovul are sĕ datorésca mult şi numeroşilor óspeţĭ străinĭ, ce vin aicĭ peste vară din România şi carĭ toţĭ ar simţi, negreşit, o atragere mai mare pentru Braşov, décă măcar icĭ colea ar găsi printre funcţionarii oraşului şi câte un Român, cu care sĕ se pótă înţelege mai bine.

Abstragênd, decĭ, dela alte motive şi consideraţiunĭ, pe carĭ nu le mai înşirăm aci, ar fi fost numai o cestiune de echitate şi bun simţ, ca concetăţenii noştri saşĭ, la compunerea listei candidaţilor, sĕ ţină sémă, măcar pentru ochii lumei, şi de dorinţele minorităţii membrilor românĭ al căror numĕr de-altmintrelea este destul de considerabil. E fórte de regretat însĕ, că aşa ceva nu s'a întêmplat.

„Pedépsa lui Dumneḑeu.“

Sub titlul acesta „*Zastava*“ din Neoplanta face amintire despre cuvintele monarchului adresate fişpanilor cu ocasia ban-

---

ḑiceam. Despre câte casurĭ cetisem deja. Sciinţa medicală une-orĭ s'a înşelat deja în constatarea morţ'i, n'a putut ea óre şi de astă-dată greşi?

Mórtea produce însĕ tot-déuna aşa o sguduire în cei vii încât în zăpăceala lor nu admit, ca un om pus deja în cosciug sĕ mai pótă învia. Toţĭ se cutremură la asemenea gând şi par' că sĕ aliézǎ ca lucrul sĕ nu se facă. Se vede, că un mort neînviat stîrnesce mai mare gróza decât însaşĭ mórtea. Când un biet om creḑut mort în supraomenéscă sforţare s'ar scula, cei mai mulţĭ ar ţipa nu atât de bucurie, cât de spaimă.

Martoră am fost odată, când unui medic i-se aduse vestea, că omul, a cărui mórte el o constatase înainte de a veni preotul, dete éră̆şĭ semne de viéţă.

— Sunt perdut, décă e adevĕrat — strigă doctorul îngrozit alergênd la faţa locului.

In scurt, însĕ sĕ re'ntórse şi resuflând *uşurat* ḑise:

— Ómenii aceia sunt nebunĭ, e — mort, — adause el *zimbind* cinic.

— Sermane om — mĕ gândiam, — nu aceea este esenţial, că, din întêmplare, décă ar fi *părut mort*, sĕ te readucă doctorul la viéţă, ci aceea, că fiind odată decătră el declarăt de mort, *mort sĕ rĕmâi*, ca sĕ nu compromiţĭ sciinţa lui medicală!

Ómenii prefer lacrimile, doliul unei idei de re'nviere în lumea acésta — căcĭ cu idea învierii de-apoi ei s'au dedat deja; în genere, ei nu pot suporta numai aceea cu ce sĕ obicĭnuesc, — ér cine ar încerca a aduce la viéţă pe unul creḑut mort, ar fi socotit drept de nebun.

Şi eu eram socotită nebună, pentru-că nu puteam crede în mórtea lui Iancu şi aşteptam óre-cum, ca Dumneḑeu sĕ facă o minune sĕ mi-l învie!....

De comun, *liga celor vii* nu voiesce a avé cu cei rĕposaţĭ nicĭ în clin, nicĭ în mânecă; de aicĭ ḑicătórea: „Vii cu vii, morţii cu morţii“, ceea ce mi-o repetau în continŭ şi mie, óre-cum spre mângăerea şi încuragiarea mea. Cu acéstă ideă conservatóre bieţii ómenĭ sĕ amăgesc a fi mai tarĭ şi a resista mai îndelung contra propriei lor stingerĭ.

Ér rĕposatul când ar vedé pe aceştĭ ómenĭ, pe aceştĭ fraţĭ şi amicĭ, la carĭ dênsul, cu câte-va césurĭ înainte, privia încă cu atâta încredere, cum ei sĕ lapĕdă acum de el, ca de o fiinţă, ce nu mai face parte din ceata lor, ca de ceva străin, ce n'ar mai fi esistat între ei; cum cu toţii sĕ năpustesc ca fiarăle răpitóre asupra vĕduvei şi a orfanilor sĕi spre a le detrage din cât şi unde sĕ póte mijlócele de a trăi.

Când ar vedea?... Ei, şi cine ne asigură, că nu vede, că sufletul lăsându-şĭ pe pămênt învĕlitórea-i trecătóre, nu a dobândit óre o superióră putere de consciinţă şi vedere?

Mie special, îmĭ părea, ca sufletul lui Iancu *tóte le vede*; că el şovăiesce a sbura colo departe şi plutesce încă în jurul casei sale, şi că e copleşit de întristare pentru brusca lui plecare din lumea acésta vĕḑênd desnădăjduirea mea.

(Va urma.)

deriului festiv, cuvinte prin carî li-a pus la inimă bunăstarea morală și materială „a *tuturor* naționalităților din Ungaria“. Cuvintele acestea — dice fóia sêrbéscă — au înțelesul, că fișpanii n'au făcut acésta până acum.

„*Zastava*“ apoi scrie: „Parlamentului i-a ḑis monarchul, că ţéra numai atuncî a fost puternică, și fericită când toţî fiiî ei — fără deosebire — s'au simțit bine și au fost mulţămiţî. Aceste cuvinte ale monarchului cuprind în sine *condamnarea actualului sistem de guvernare*, condamnare, care tocmai atuncî iî ajunge pe usurpatorii puterii, când ei îșî serbéză mileniul demonstrativ pentru un stat curat și *esclusiv maghiar*.

Vorbind despre „pedépsa lui Dumneḑeu“, „*Zastava*“ ḑice: „Nenorocirea contelui Stefan *Keglevich* din incidentul banderiului festiv dela 8 Iunie, cuprinde în sine o „*pedépsă a lui Dumneḑeu*“. A căḑut de pe cal, care l'a svêrlit și a rupt ruda stégului, rămânênd astfel contele numai cu sdrenţele stégului. De lipsă a fost déră, ca prin afacerea stégului, sĕ vătĕmăm statul vecin? N'a fost acésta o procedură nesocotită? Insa-șî întêmplarea a rĕsbunat acest pas necorect“....

*

Ḑiarul guvernamental „*Mir*“ din Sofia scrie următórele despre stégul bulgar purtat de-asemenea la 8 Iunie:

Când cu puţine ḑile înainte de acésta am înţeles, că Maghiarii vor purta în 8 Iunie stégurî străine, între carî și cel bulgar — gândeam, că avem de a face cu o glumă. Dér acum vedem, că totușî este adevĕrat. Noi însĕ, în loc de a-ne revolta, după esemplul altora, privim simplu de-o *procedură ridiculă* întreg lucrul, de care sunt capabilî numai *ușuraticii și ómenii, carî sufer de bóla grandomaniei*.... Ce ilusiune! Dér ni-ar plăcé totușî, décă foile din Budapesta ar descrie pentru noi, cum este acel stég bulgar și de pe ce timp au în mânile lor acest insigniu de gloriă?...

SCIRILE ḐILEI.

— 3 (15) Iunie.

Condamnat pentru un „Sĕ trăéscă!“ Când în 1894 se întórseră dela Clușiu condamnaţii în procesul Memorandului, la gara dela Ocna Sibiiului se adună o mulţime de ţĕranî românî pentru de-a felicita pe condamnaţî. Ţĕranul Ioan Sava Oprișor sări pe tren și ridicându-șî pălăria strigă „Sĕ trăéscă!“ dând prin acésta semn mulţimei ca sĕ strige și ea. Pentru acel „Sĕ trăéscă!“ Oprișor fû condamnat din partea tribunalului din Alba-Iulia la 24 ḑile temniţă. Tabla regéscă îl achită pe Oprișor pe motiv, că un strigăt de „Sĕ trăéscă!“ nu involvă în sine faptul agitărei. Acuma însĕ Curia reg. întări sentința tribunalului, motivându-o cu aceea, că Oprișor a strigat „Sĕ trăéscă“ unor individî condamnaţî pentru agitare.

—o—

A doua petiţie a Metropolitului-Primat. Ghenadie Petrescu a trimis Regelui o a doua petiţie. Trei sunt punctele acestei petiţiunî: 1) Metropolitul mulţumesce M. Sale, că i-s'au trimes în sfîrșit schimburî 2) Protestéză în contra actelor false publicate de „Voinţa Naţională“ ca din partea sa, și prin carî se certifică, cum că Metropolitul e mulţămit de tratamentul ce i-se acordă la Caldărușanî. Metropolitul spune, că va fi nevoit sĕ recurgă la toate legilor în contra manoperilor ḑiarelor guvernamentale. 3) Metropolitul-Primat rógă pe M. Sa sĕ binevoiască a da ordin sĕ se depărteze jendarmii dela Căldărușanî pentru liniștea sa sufletéscă.

—o—

Planurile clicei. Cetim în „Timpul“ din Bucuresci: „Pe lângă părintele Lucaciu, care se află incognito la Bucuresci, au mai sosit în capitală și d-nii Mangra, Suciu, Grigorie Sima a lui Iôn etc. Ni-se afirmă, că sosirea lor în Bucuresci este în strînsă legătură cu înghebarea unei mișcări în opinia publică din Transilvania, favorabilă guvernului d-lui Sturdza“.... Acelașî ḑiar afirmă, că se ţin „conciliabule între acești preoţî și între șefii Ocultei“ și că se plănuesce înfiinţarea unui ḑiar dincóce de Carpaţî.

—o—

Urmașul lui Agliardi. „Fremdenblatt“, organul ministeriului de esterne, publică scirea, că urmașul nunciului *Agliardi* va fi episcopul *Ajuti*, actualul nunciu papal din München.

—o—

Neconfesionalitatea se lăţesce necontenit în Ungaria. Scirî mai nouĕ anunţă, că în comuna Paks, comit. Tolna, s'au insciinţat 80 de individî la fisolgăbirĕul Rasovsky, că ei voesc sĕ fiă neconfesionalî. Fisolgăbirĕul a făcut numai decât arătare guvernului despre acest cas.

—o—

Generalul Baratieri — achitat. „Agenţiei Stefani“ i-se depeșéză din Asmara, că generalul Baratieri, al cărui proces decurge aprópe de o lună în urma desastrului armatei italiane dela Adua, pentru care fusese el învinuit ca comandant suprem al trupelor italiene din Abissinia, a fost achitat din partea tribunalului militar.

—o—

Esamenele în pensionatul Vautier din loc se vor începe Sâmbătă, în 20 Iunie n. cu limba francesă, maghiară și religie catolică; Luni în 22 Iunie limba germană; Marţî în 23 Iunie religia cu elevele române și limba română, ér după améḑî dela 4—6 óre pian. Mercurî în 24 Iunie la 8 óre séra cântărî, declamaţiunî și representarea unei piese teatrale.

—o—

Părechea regală română va pleca Joi la Sinaia, unde va lua reședința de vară.

—o—

O tragediă misteriósă s'a petrecut ḑilele trecute într'o comună din apropierea Vienei. Armin Blaha, un neguţĕtor bogat din Viena, se retrăsese anul trecut, în urma unei bóle, în singurătate, cumpĕrându-șî o moșiă în apropierea Vienei, unde trăia numai în societatea ficei sale Agata, o fată de-o frumseţă admirabilă. La o moșiă invecinată cu cea a lui Blaha era aplicat ca forestier tînĕrul Francisc Tomacek, care făcênd cunoscinţă cu frumósa Agata, între ambii se desvoltară în scurt timp legăturî de dragoste atât de strînse, încât tinerii îșî jurară într'o ḑi, în tăcerea pădurei, că întrégă viaţa îșî vor consacra-o unul altuia. Fata se temea sĕ spună însĕ bĕtrânului și bolnavului Blaha despre amorul ei, și astfel tinerii așteptau timpurî mai bune pentru dênșii. In fine Blaha murì, și totă averea lui o moștenì Agata, care îi comunică lui Tomacek, că îndată ce va espira anul de doliu, ei se vor puté căsĕtori. In fine trecu și anul de doliu, și acuma frumósa Agata aștepta cu inima palpitândă sĕ vină Tomacek și s'o ia de soţiă. Dér ce se întêmplă? Intr'o ḑi Tomacek, mergênd la Agata Blaha, căḑu în genunchî înaintea ei și cu lacrimî în ochî îi comunică, că lui îi este imposibil de-a împlini ceea-ce doresce ea. La întrebările insistente ale fetei, Tomacek spuse numai atâta, că peste scurt timp ea va sci totul. A doua ḑi forestierul fû aflat mort în pădure. Cadavrul a fost transportat în clinică, unde se constată, că el s'a sinucis, trăgêndu-șî un glonţ prin cap, și tot acolo se descoperì secretul misterios, că forestierul Francisc Tomacek era — fată. Născută între munţî, nenorocita fată umblase tot în haine bărbătescî. Secretul ei nu fû descoperit nicî chiar în timpul studiului de forestieriă. Nimenî nu póte înţelege, cum s'au putut desvolta legăturî amoróse atât de misterióse între forestierul — fată Tomacek și între Agata Blaha, care a căḑut victima unei întêmplărî atât de tragice.

—o—

Proclamarea prinţului moștenitor al Persiei. Mehemed Ali-Mirza, fiul cel mai mare al noului Șah, a fost proclamat prinţ moștenitor. El rĕmâne guvernatorul provinciei Aderbeidchan.

—o—

Erupţiunea Vesuvului. Vesuvul a avut ḑilele trecute o mare erupţiune, urmată de un lung murmur subteran. Massa de lavă a curs în două rîurî pe cóstа vulcanului. Directorul observatorului de pe Vesuv compută massa de lavă în 25 milióne metri cubicî.

—o—

Liferare. Direcţiunea fabricelor de mașine dela calea ferată de stat reg. ung. și direcţiunea fabricei de fier și de oţel din Diósgyőr publică concurs pentru liferarea de uleu de rapiţă. Terminul este până în 10 Iulie a. c. — *Comanda districtuală* a gendarmeriei Nr. III din Budapesta publică de asemenea concurs pentru liferaréa articlilor de îmbrăcăminte și echipare pentru gendarmerie, (Postav, ţóle de lână, cearșafurî, materialul trebuincios pentru încălţăminte, talpă, șinore, curele, paturî de fier etc.), dela 1897—1899. Terminul este pe 23 Iulie a. c. Informaţiî mai de aprópe se pot căpĕta la camera comercială din Brașov.

—o—

Musica orășenéscă va concerta mâne pe promenadă. Inceputul la 5 óre d. a.

Din Bucovina.

Cernăuţî, 7 Iunie n.

„Presbiterii cei ce-șî caută bine de diregătoriă sĕ se învrednicéscă de îndoită onóre, mai ales cei ce ostenesc în cuvênt și'n învĕţătură“. I Tim. 5, 17.

Așa poruncise apostolul Paul lui Timoteiŭ. Și așa s'ar cuveni sĕ fiă, dér, durere, astăḑî nu se observă cu stricteţă acéstă poruncă. A erupt și în biserica nóstră din Bucovina îngâmfarea și acéstă patimă causéză bisericei multă daună.

Precum în România s'a format o clică, care îșî arógă drepturî în s-tul Sinod și la urmă acusă pe Mitropolit, tot așa o clică esistă și în Consistorul din Cernăuţî. S'a vorbit mult despre acéstă clică și decedatul Silvestru nu odată ḑicea: „*n'am ómenî*“. Astăḑî se pare, că acéstă clică își caută partisanî și printre clerul dela ţéră. Drept dovadă sunt distincţiunile ierarchice, ce s'au făcut unora din clerul Archidiecesei.

Toţî cei dăruiţî cu distincţiunî ierarchice sunt némurî cu unul séul altul din clică și clica i-a recomandat Mitropolitului sub cuvênt, c'ar fi lucrat pentru biserică, și că vor fi cei mai devotaţî Mitropolitului, pe când în realitate sunt cei mai devotaţî servî ai clicei, și acuma șî-au primit resplate pentru multele servicii ce i-au adus și vor avé a-i aduce. Clica se fortifică, căcî cunósce ce se póte ivi, și de aceea caută a-șî avé sateliţî. Acésta însĕ nu este spre faţa bisericei.

Mulţî din cei decoraţî au câte-o pată mai mare séu mai mică, dér era destulă de-a nu fi consideraţî nicî când de îndoită onóre. De-ar fi dat măcar fiă-care vre-o câte-va sute de fl. pentru asilul din Cernăuţî póte li-s'ar mai albi petele.

Este adevĕrat, că și Silvestru a dat crucî, a făcut protopopî și exarchî cu brêne roșie, cu toţii la vre-o 80 de inșî, din carî mulţî erau némurî de-ale lui. Erau neamurî măcar cu Mitropolitul, așa că la vre-o întêmplare puteau sĕ-i fiă de ajutor șî-ar fi reușit, fiă în chestii naţionale séu bisericescî. Intre cei distinșî de Mitropolitul actual însĕ numai Vlad. Renei de Herșeni, V. Tomiuc și C. Bocance sunt rude cu Mitropolitul, și lor li-se și cuvine, fiind preoţî la loc. Toţî ceilalţî, afară de rect. seminarial M. Dracinschi, prof. universitar, C. Popovicî și Dr. Em. Voinţschi, carî au căpĕtat cruce, și afară de catecheţii: Sim. Marian, I. Chelar și V. Calancea, carî au căpĕtat brêne roșii și meritau — toţî ceilalţî, ḑic, sunt séu socri al unui consilier, séu cumnat, séu uncheș, séu cuscru, séu vér, séu prieteni bunî cu consilierî. Uniî sunt érășî cumnaţî cu cumĕtrul séu cuscrii séu verî și prieteni bunî, și apoi cumĕtrul n'a mers de florî de cuc la Viena. Era și el sĕ capete cruce, dér umblând prea mult prin cafenele, cei doi consilierî, ce fusese cu Mitropolitul la Viena, sĕ-i fi spus Mitropolitului, de-i dă cumĕtrului cruce, atuncî ei depun crucile lor. De-ocamdată el nu s'a cârpit cu nimic, dér are de gând a fi consilier consistorial, asta ar mai lipsi și apoi sĕ audî vorbă.

Dér óre ce mai face egumenul dela mănăstirea s-lui Iôn din Suceva? N'ar fi óre timpul, ca postul de egumen din Suceva sĕ fiă ocupat c'un Român, și încă bun Român, care sĕ aibă inimă și mână darnică pentru *școla română* din Suceva!...

Călĕtorescu.

Starea învĕţământului în Ungaria.

Ministrul de culte Iuliu *Wlassics* a înaintat camerei ungurescî un raport asupra învĕţământului din Ungaria și Transilvania în anul milenar.

Estragem din acest raport următórele:

In Ungaria și Transilvania sunt două universităţî complete: în Budapesta și Clușiu. Academii juridice sunt 10.

Scólе medii sunt cu totul 187; cele mai multe sunt în orașe. In raport cu locuitorii ţĕrii, tot la 81,446 locuitorî se vine o scólă medie. Limba de propunere este cea maghiară în 149 scóle medii, ér în 19, limbî nemaghiare. Elevî au fost inscrișî 52,979. Numĕrul profesorilor în anul espirat a fost 3349.

Invĕţământul poporal șî-a luat o desvoltare mai intensivă în seculul XVI, deodată cu reformaţiunea.

Kișdedov-urî au fost cu finea anului espirat 1757, cea mare parte în comune. S'au spesat cu ele total suma de 98,600 fl.

Numĕrul elevilor obligaţî a cerceta scóla a fost, după datele statistice, 2,925,115, adecă 19% din poporaţiune. Dintre aceștia au cercetat scóla 2,342,644, adecă 80% din totalul celor obligaţî. Scóle sunt 16,838, dintre *carî numai 975 susţinute de stat*, 1965 susţinute de comune, 13,676 susţinute de confesiunî, 152 susţinute de particularî, și 70 de către reuniunî. In scóle funcţionéză 26,396 învĕţătorî. Dela 1875 scólele poporale s'au înmulţit cu 1556. Dintre scóle în 9639 limba de propunere e cea maghiară. In 5053 scóle limba maghiară s'a propus cu succes, ér fără succes în 2092 scóle.

Preparandii se află 71, și anume: 22 de stat, *48 confesionale*. Elevî în aceste preparandii sunt 5209; susţinerea lor costă 1,248,169.

Foile ungurescî sunt nemulţămite cu partea raportului, care vorbesce despre propunerea fără succes a limbei maghiare. Ele ar dori, ca peste nópte în tóte scólele sĕ nu se glăsuéscă decât ungaresce.

De, *dorinţa* e frumósă, dér *puterinţa* e slabă.

Nu vedeţî jupânilor, că confesiunile sustin 13,678 de scóle, ér statul numai 975?

NECROLOG. **Constantin Valerian de Grama**, după o suferinţă lungă, împărtășit fiind cu sfintele taine, a încetat din viĕţă astăḑî la 12 óre din ḑi în etate de 22 anî.

Adênc întristaţii, *Ottilia N. Orghidan*, ca mamă și *Nicolae A. de Grama*, inginer, ca frate, incunosciinţéză despre acéstă durerósa și ireparabilă perdere pe toţî consângenii, amicii și cunoscuţii.

Rĕmășiţele pămêntescî ale scumpului defunct se vor ridica Marţî în 4 (16) Iunie a. c. la 3 óre d. a. din paraclisul bisericei Sf. Nicolae din Scheiŭ și se vor așeḑa spre eternul rĕpaus în cimiterul din acelașî loc.

Brașov, 2 (14) Iunie 1896. — Fiă-i ţĕrina ușóră!

DIVERSE.

Influinţa lunei asupra peilor sĕlbatice. In comitatul Făgărașului este lăţită o mineiună de vênători forte interesantă. Bătrânii vênătorî susţin, că peile ursilor, lupilor, mistreţilor, căpriórelor și a altor sĕlbăticiunî, carî sunt jertfă vênătorilor pe sfârșitul lunei, sunt cu mult mai trainice, decât ale acelor animale, carî sunt pușcate când e lună nouă.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 14 Iunie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.70
Renta de coróne ung. 4% . . .	98.85
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2$% .	123.90
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^1/_2$%	101.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.80
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	96.65
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	96.75
Imprum. ung. cu premii	149.50
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	138.—
Renta de hârtie austr.	101.30
Renta de argint austr.	101.25
Renta de aur austr.	122.65
Losurĭ din 860	144.25
Acții de ale Băncei austro-ungară.	961.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	382.25
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	351.50
Napoleondorĭ.	$9.53^1/_2$
Mărcĭ imperiale germane . . .	$58.82^1/_2$
London vista	120.05
Paris vista	$47.67^1/_2$
Rente de coróne austr. 4%. . .	101.25
Note italiene.	44.50

Cursul pieței Brașov.

Din 15 Iunie 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.48	Vênd.	9.51
Argint român.	Cump.	9.40	Vênd.	9.45
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.51	Vênd.	9.54
Galbenĭ	Cump.	5.68	Vênd.	5.65
Ruble rusescĭ	Cump.	126.50	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Anunciurĭ

(inserțiunĭ și reclame)

Suntŭ a se adresa subscrisei administratiunĭ. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administr. „Gazeta Trans".

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiŭ 1896.

Budapesta—Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Trenŭ mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Trenŭ mixtŭ	Tren accel.	Tren accel.	Trenŭ de persón.
10 —	8.05		8.05	2 00	pl.	Viena . . .	sos.	1.55		1 55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7.40	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9.02	11.19		Szolnok . .		3.37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11 33	12.47		P.-Ladány . .		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare .	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44	8.00	2.31	8.38	11.17
4.38	7.43	2.19	3.03	2.50		Mezö Telegd .		10.07	7 10	2 01	8.11	10.42
5.20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév		9.30	6.13	1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4 06			Bratca . . .		9.10	5.38			9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4.17		Ciucia . . .		8.32	5 49	12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54	4.59	12.20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău . .		6.54	3.18			7.37
8.34	10.37	8.21	6 59	5 55	sos.	Clușiu . . .	pl	6 13	2 23	11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	8.40	2.17	6.11	pl.		sos.		5.24	10 45	tr. pers. 4.35	6.45
9.06	11.27	9.09	2.52	6.27		Apahida . .			5.02		4.03	6.27
10.12	12 30	10 40	4 45	7.27		Ghiriș . . .		Tr. expr.	3.37	9.23	2.55	5.12
10.42	12.57	11.25	5 39	7.50		Cucerdea . .		Bucurest Arad Budapest	3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1.09	11.49	6.08			Uioara . . .			2.49		2.08	4.27
11 09	1.16	11.59	6 19			Vințul de sus			2.41		2.00	4.20
11.31	Tr. expr.	12.29	6.57	8.17		Aiud . . .			2.17	8.23	1.38	3.59
11.48	11.40	12.55	7.30	8.33	sos.	Teiuș . . .	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38
12.05	11.55	1 30		8.38	pl.		sos.	3.18	1.29	7.59	12 57	3.06
12.33		2.08	Din 1 Iunie în tota Joia și în sărbători cal. și or. comunică la Sinaia			Creciunel . .			12.55		12.32	2.40
12.47		2.27		9 09		Blașiu . . .		2.48	12.40	7 30	11.59	2.26
1.18		3.11				Micăsasa . .			12.01	7.09	11.28	1.54
1.34	1.00	3.31		9.42	sos.	Copșa-mică .	pl.	2.15	11.41	6 56	11.10	1.35
2.13	1.02	3 46		9.44	pl.		sos.	2 12	11.14	6 54	11.05	1.01
2.32		4.08		9.59		Mediaș . . .			10.55	6.41	10.48	12.45
3 04	1.39	4 45		10 22		Elisabetopol .		1.40	10.21	6 20	10 18	12.16
3.40	2 06	5 27		10.51		Sighișóra . .		1.06	9.42	5 53	9.43	11.33
4.03	2 27	6 12		11.12		Hașfalĕu . .		12.52	9.12	5.32	9.19	11.16
5 34	3 30	7.50		12.26		Homorod . .		11.54	7.45	4 27	7.38	10.03
6.12		8.37		12.58		Agoștonfalva .			7.02	3.53	7.22	9.25
6.41	4.16	9.07		1.15		Apața . . .		11 11	6.36	3.37	6.48	9.01
7.16		9.40		1.34		Feldióra . .			5.58	3 16	6 33	8.28
8.--	5.07	10.25		2.09	sos.	Brașov . . .	pl.	10.10	5.08	2.45	5.57	7.48
3.55	5.14	11.—	6 40	2 19	pl.		sos.	10 05	5.20	2.18		9.08
4.40	5.59	12.26	7.30	3 01		Timiș . . .		9.39	4.14	1 42	5.20	8.28
5.10	6 29	1 11	8.00	3.31		Predeal .		9.12	3.32	1.12	4.14	8.01
12.00	11.25	8 30	10.05 Sinaia	9.30	sos.	Bucuresci . .	pl.	5 35	9.15	8.35	3.32	3.15

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

Trenŭ mixtŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón				Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtŭ
2.30	8.10	3.11	10.59	pl.	Cucerdea . .	sos.	7.45	2.36	8.31	12.42
3 19	8.51	3.52	11.40		Ludoșŭ . . .		7.02	1.58	7.38	9.59
4 12	9.37	4.37	12.26		Cipău . . .		6.28	1.19	6.55	11.01
5.12	10.27	5.26	1.14	sos.	Oșorheiu . .	pl.	5.34	12.25	5.50	9.54
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	9 35
7.14	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs. .	pl.		7.54	3.30	8:05

Ghirișŭ—Turda

trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.		trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.
7 33	11 —	5.—	10.21	Ghiriș	5.05	10.30	3.20	9.12
7.53	11.20	5-20	10.41	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Copșa-mică — Sibiiu — Avrigŭ — Făgărașŭ

trenŭ de persón	Tren mixt	trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ					trenŭ mixtŭ	Tren mixt	trenŭ de persón	trenŭ de persón.
2.20	4.45	11.55	7.10		pl.	Copșa mică .	sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
3.57	6.35	1.25	8.50	3 13		Ocna . . .		8.11	1 27	5.07	11.01
4.19	7.01	1.48	9.15	3 39	sos.	Sibiiu . . .	pl.	7.44	12 57	4.40	10.30
	4.34		2.05		pl.		sos.	7.29			8 57
	6.16		3.58			Avrig . . .		6.02			7.16
	8.42		6.35		sos.	Făgăraș . .	pl.	3.28			4.30

Simeria (Piski) — Hunedóra

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12 20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Brașov — Zĕrnești

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
8.35	4.55	4 30	Brașov	7.44	1.29	8 31
10.28	6.36	5.49	Zĕrnești	6.20	12.05	7 20

Mureș-Ludoș — Bistrița

4.—	Numai Luna comunică. 9.10	N. Marța comunică 4.20	Mureș-Ludoș	6.46	7.21	Numai Vinerĕ circulă
5 03	10.28	5.35	Zau	5.49	6.24	
6 48	12 41		Țagu-Budatelicŭ . . .	Circulă numai Marța.	4.50	9.40
7 38	1.54		St. Mihaiu de câmpie .		3 44	8.46
8.33	3.02		Lecința		2.48	7.43
9 07	3 41		Ș.-Măghiărușŭ		2.01	6 52
9.59	4 55		Bistrița		1.16	5.55

Arad — Timișóra

6.20	11.25	5.		Aradŭ		10.43	3.44	10.55
7.08	12.15	6.14		Vinga		9.42	3.01	10.11
8.01	1.10	7.39		Timișóra		8.20	2.—	9.10
12.47	8.47	12 27	5.10	Segedin	6 05	2 30	10 05	2.15

Sibiiu — Cisnădie.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
5.30	2.15	pl. Sibiiu . sos.	7.10	9 20
5.42	2.27	„ Selemberk „	6.57	9 07
6.06	2.51	„ Cisnădie pl.	6 36	8.46

Sighișóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
3 22	11.08	Sighișóra . . .	9.51	5.32
3.54	11.48	Hașfaleu . . .	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Nota: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadrațĭ cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.